

ספרי זהרונים

מרגליות יקרות ואבני חושן,
פנינים נפלאים וסיפורי צדיקים
דברי הגות ורעיון
מאוצרות תורת החסידות
עשובצות זהב ועסודרות
משוערוי ושיחותיו של
רבי מנחם מענדל פערנץ שליט"א
פרשת שלח

שבת קודש
אבסוף ניגם שבת
בקדושת השבת וסגולתה

לומר 'המלך', כשלתע הגיע לאזניו קול שאגה רחוקה: "המלך!!!"
היה זה קולו של הרבי הקדוש מלכוביץ'... הקול הרוחני, אותו לא יעצרו מאות ואלפי קילומטרים, שכמו בקע את תקרת בית המדרש בלכוביץ' וטס הישר לייפציג הרחוקה לחיות נפשו של חסיד מקושר. במשך זמן רב עוד הדהד הקול בליבו ובמחשבתו של רבי מאיר. בבת אחת התנער מהרהוריו העגומים, והחל להתפלל בהתלהבות עצומה ובחיות מחודשת. לראש השנה שכזה מעולם לא זכה... חלפו להם קרוב לשנה ירחים, ורבי מאיר, שכבר שב לביתו, זכה להגיע לחצר רבו הקדוש לקראת חג הפורים. בעיצומה של עריכת השלחן הטהור פתח הרב הקדוש רבי מרדכי ואמר: "במגילה נכתב 'ונשמע פתגם המלך אשר יעשה בכל מלכותו'."
אומר אני: כאשר יהודי אומר 'המלך' בכונה וכראוי, אזי - נשמע הדבר 'בכל מדינות מלכותו', בעולם כולו ניתן לשמוע את קריאת 'המלך!!!' ומידי דברו פנה הרבי הקדוש לרבי מאיר ושאלו: "אמור נא מאיר, האמת הדבר?!"
אך כעת, בפרק הזמן בו התרחש סיפורנו, מצוי היה רבי מאיר על אם הדרך באחד מהפונדקאות הרבים הפזורים בדרכים. בעודו בפונדק נתקלו עיניו של רבי מאיר בחבורת קבצנים נודדים, שהחיים לא היטיבו עימם.
עינים שקועות בחוריהן הציצו מבין בלויי הסחבות, וגוּם הכפוף כמו נשבר תחת הצרורות המרופטים.
אך דמות אחת משכה את תשומת לבו. כלפי חוץ נראה האיש כעוד אחד מאותם עלובים, אך בעיניו זהר מבט אחר. ניצוצות של אור וקדושה הבחיקו מעיניו, וארשת מיוחדת נסוכה היתה על קלסתר פניו.
במשך דקות ארוכות התבונן רבי מאיר עד שהיה בטוח: "זהו צדיק נסתר..."
עסקיו המסועפים, מסחרו ומטרת הנסיעה נשכחו ממנו כליל. כל מעייניו היו נתונים להלך המופלא.
התיישב רבי מאיר על ספסל סמוך למקום מושבם של אותם נודדים, ועשה עצמו כסועד את ליבו, בעודו עוקב בסקרנות אחר האיש.
השערתו הלכה והתחזקה בקרבו כשראה את הליכותיו של העני.
בעוד עמיתיו הקבצנים עטו על מאכלם

על התורה
שלהבות קודש והגינות חכמה
מפרשת השבוע

מכל מקום היו צריכים להתפלל להשי"ת שיצילם. והיה עליהם לילך על קברי אבות להתפלל שם. ואכן באמת כלב עשה כן, שהלך לחברון להתפלל על הדבר. אבל כשראה משה גודל ענוותנותו של יהושע, שהיה מתבייש להראות פניו אצל האבות הקדושים בחברון, על כן התפלל הוא עליו. והוסיף, אם כן יש להקשות, מדוע לא התבייש יהושע משה רבינו? ותירץ על דרך מה שאמר הרב הקדוש מסטולין, שהחסידיים מראים לרבים רק את הטוב שלהם ואת הרע הם מסתירים מרבים, אבל אני אצל רבי הרב הקדוש רבי שלמה מקרלין זיע"א עשיתי ההיפך, את הטוב הסתירתי ממנו, כי הוא רי רק בשר ודם ואינו יכול ליתן על זה שכן, אבל את הרע הראיתי לו, כי לכהן צריך להראות את הנגע. וכמו כן יהושע בן נון רצה שמשא רבינו יתקנו, ולכך הראה עצמו לפניו.

ענוותנותו הפסולה של הרשע

רבות ומגוונות היו הדרכים בהן השתמש הרב הקדוש רבי זושא מאניפולי זיע"א כדי להחזיר יהודים, קהלים כיחידים, בתשובה שלימה, בדרכים רבות ומיוחדות, לא ראי זה כראי זה.
תוך כדי גלותו נקלע פעם רבי זושא לעיר זרה בערב שבת, באין לו גואל ומודע אשר יזמינו לשבות שבת במעונו. בדלית ברירה פנה אל פרנס הקהילה אשר אחראי היה מתוקף תפקידו על הכנסת האורחים הנקלעים לעיר, והלה הפנה אותו לסעוד על שולחנו של אחד מבעלי הבתים דמתא. במהלך סעודת השבת פנה המארח אל רבי זושא וביקשו כי יכבד את השולחן באמירת דבר תורה נכהוג. ענה רבי זושא לשפלות רוחו הנוודת ואמר: יהודי פשוט אנוכי ואמירת דבר תורה היא למעלה ממדרגתי. התקצף בעל הבית וקרא בועף: "חוצפתו של פרנס! הזהר הזהרתי אותו זה כמה, לבל ישגר אלי אורחים, כי אם תלמידי חכמים, והנה עמד ושיגר אלי עם הארץ כגון זה. שלם ישלם בעד כך!"
"אל בחמתכם", ניסה רבי זושא להרגיע את בעל הבית הזועם, "הפרנס אינו אשם מאומה, ואם תרצו דווקא, אוכל להשיע לכם דבר תורה על פסוק בתהלים, שכן נוהג אני לומר תהלים כפעם בפעם."
קינח המארח את הזיעה ממצחו, התנשם והתנשף בכבודו, והואיל להטות אוזנו לשימוע את דבר התורה שבפי האורח. פתח רבי זושא: "בזממור י' בספר תהלים נאמר 'כי הלל רשע', והוא פלא גדול, שהרי בממרא מוזכר 'הלל' בתור צדיק גדול ושגב". כשמעו בעל הבית את ה'קושיא' קפץ

לא להתבייש מהרבי
סיפר הגאון הצדיק רבי משה מידנר זצ"ל, על אחד מחסידי הצדיק הקדוש רבי חיים חייקל מאמדור זי"ע, שבת"ל שמו.
לפני כל פעם שבא שבת"ל לפני רבו, היה טובל במקוה, ומפיל תחינה לפני הקדוש ברוך הוא שלא יכיר רבו במעשיו אם אינם הגונים.
נראה שלא היה שבת"ל זה אדם פשוט, והמעשים אותם החשיב לעוונות עניינים דקים ביותר היו.
תפלתו נתקבלה ומן השמים העלימו מן הצדיק את עוונותיו של שבת"ל, ומתוך שהיה סבור שצדיק הוא ביותר, היה רבי חייקל קורא לו בדרך כבוד 'ר' שבת"ל'.
יום אחד פגש בו הצדיק לפני שהספיק לטבול במקוה ולעשות הכנותיו, וכאשר הכיר בפניו את מצבו הרוחני האמיתי, צעק עליו בקול: "שבת"ל! את הקדוש ברוך הוא אי אפשר לרמות, ובני אדם אסור לרמות!"
בעקבותיו הוסיפו דורשי רשומות לתמוך יתדותיהם בפסוק (תהלים ל"ד) 'פני ה' בעשי רע להכרית מארץ זכרם, אם זכו 'עושי רע' ל'פני השם', לקלסתר חיצינו של צדיק אשר הקדושה קורנת מפניו, הרי זה לרועץ להם, כהדי להכרית זכרם מארץ החיים, כיון שרבים לא יבחין ברעתם ולא יחזירם למוטב.
סיפר הרב הקדוש רבי יחזקאל משה מסקולניץ זיע"א שהרב הקדוש רבי אשר מסטולין זיע"א דיבר פעם אחת אודות חסידי זמנו. ואמר עליהם:
"חסידי זמננו, כשבאים אל הרבי מראים לו את הטוב שבהם, ואת הרע מסתירים! אני כשבאתי אל הרב הקדוש והמתוק - הוא הרב הקדוש רבי שלמה מקרלין זיע"א - הייתי מסתיר את הטוב. וכי בורא עולם הוא, היכול לתת שכר ועונש? ואת הרע הייתי מראה לו, משום שזאת צריכים להראות לעיני הכהן."

סיפר כ"ק אדמו"ר מטטרנוביל שליט"א, כי בעמדו על ציון זקנו הרב הקדוש רבי מרדכי מלויב זיע"א בעיר 'שדה לבן' נזכר בזממור אחד מאביו הרב הקדוש רבי משולם וזושא זיע"א שהיה מפרש על מה שכתב רש"י בפרשת שלח, על הפסוק (במדבר יג טז) 'ויקרא משה להושע בן נון יהושע'; 'יה יושעך מעצת מרגלים'.
צריך להבין למה התפלל על יהושע דווקא? ומה פשרו של תרגום יונתן בן עוזיאל שכתב 'וכי חמא משה ענוותנותיה קרא שמיה יהושע'?
וביאר אביו, כי משה לא התפלל על כל המרגלים, משום שבדואי היה כל אחד מהם צריך בעצמו לבחור בטוב. ואף אם קשה,

ממקומו כנשך נחש, ותוך שהוא רוקע ברגליו קרא: "עם ארצות כזו טרם שמעתי מעודי! אני עוד אלמד את הפרנס לקח בל יישכח על האורח הבור והנבער ששיגר אלי! הוא עוד יתן את הדיון על כך!"

משך רבי זושא בשרוולו של המארה, ואמר: הירגעו נא! יש לי גם תירוץ על הקושיא אולי ייטב הוא בעיניכם. לאחר שנה קימעה מועפו, ניאות המארה לשמוע את התירוץ שבפי האורח.

החל רבי זושא לשטוח את תירוצו: "הלל הזקן היה כידוע עניו גדול, כמו שאמרו במסכת שבת (לא), והנה ישנם אנשים אשר בדרך כלל אינם ענווים כלל ועיקר, ושומרים על כבודם מכל משמר, אמנם בהגיעם לידי עבירה מוכנים הם להתבזות בתכלית הביזוי, להשפיל את עצמם עד עפר ולכרות אפילו ברית שותפות עם שני פורצים נוכריים כדי לפצח בצוואת את קופת הקהל ולגנוב את תכולתה. הוא שהכתוב אומר 'כי הלל רשע על תאות נפשו', בבואו למלא את תאותו השפלה נהפך הרשע להיות ענוותן כהלל!"

אך שמע בעל הבית את התירוץ, מיד נשתנו פניו ככרום. הוא האיץ להגיש מים אחרונים ומיהר לברך ברכת המזון. כתום הסעודה, כאשר נפרד רבי זושא ויצא ללכת אל עבר בית המדרש, שם אמר היה ללון על ספסל במבואה, יצא בעל הבית חרש בעקבותיו.

"במטותא מכם יהודי קדוש", לחש בעל הבית על אזנו בחוץ, "מאחר ונוכחתי לדעת כי רוח הקודש מדברת מתוך גרוכנם, מביטח אני בהן צדק כי מיד לאחר השבת אשיב את הגזילה למקומה, פרוטה לא תעדר, רק הואילו נא בטובכם בלבתי גלות את הרוז לאיש, יישאר נא הסוד כמוס בחבינוכם לעד ולנצח נצחים, ובל יודע חלילה כי ידי היתה במעל הזה!"

אך רבי זושא לא הניח לאיש להיפטר בחמי יד. הוא עיכבו עימו לשעה ארוכה והשמיע באוזניו שיחת מוסר היורדת חדרי בטן.

ביני לבני התברר כי לא היה זה כמובן החטא הראשון שנכשל בו, וכי קופה של חטאים קודמים כבר תלויה לו לאותו בעל הבית מאחוריו, שכן לא בבת ראש נהפך אדם מאיגרא רמא לבירא עמיקתא ונוחת לדיוטה כה תחתונה.

ושיחתו של רבי זושא לא היתה לריק. בליבו של האיש נפתחו שערי תשובה לרווחה וכל מילה שיצאה מפיו של רבי זושא קנתה בקרבו שביטה וחוללה מהפכה לטובה. עד שנטש רבי זושא את העיר היה כבר אותו אדם בעל תשובה מושלם וכל ימיו לא חדל לברך את רבי זושא אשר הצילו מדרת שחת והקמיתו על רגליו.

דברים אלו כתב הרב הקדוש רבי אורי פייבל מדובנענקא זיע"א בספרו 'אור החכמה' (עניני ראש השנה) בשם רבו הבעל שם טוב הקדוש: "הו ענין הצלה שאמר בעל השם ע"ה כמו שכתוב (תהלים ג) 'כי הלל רשע על תאות נפשו', הוא כנגד התאוה מחשב עצמו כאין כמו הלל".

וכן כתב הרב הקדוש בעל 'ייטב לב' מסיגעט זיע"א (פרשת תצוה): וכך דרכו

של יצר הרע, להקטין האדם בעיניו לבל להתאמץ ללכת ממדרגה למדרגה בדרך התורה והמצוה כאחד המיוחד שבעם, ולהתיר לעצמו תאוותיו הבהמיות אשר לא יאתה לאיש נכבד מגזע קודש זרע אברהם יצחק ויעקב, על דרך שאמר הצדיק הקדוש רבי זוסא ז"ל 'כי הלל רשע על תאות נפשו', שעושה עצמו עניו כהלל, כדי למלאות תאותו רח"ל.

פעם בגשת הרה"ק 'האמרי חיים' מויזניץ זיע"א לתקיעת שופר, שח ואמר: הנה הבעל תפילה נגש לתיבה לומר 'הנני עניו במעש', ואומר שם לשונות כגון 'כי חוטא ופושע אני'. נסה נא לגשת אתה אליו והגד לו אותן הלשונות, מה יגיד עליו, האם לא יכעס עליו?"

לפי זה פירש את הפסוק בפרשת שלח (במדבר יד ט) 'אך בה' אל תמרודו', 'אך' רומז לענוה, 'אכין ורקין מיעוטין הן'. 'אך' אמנם צריך להיות בענוה, אבל 'בה' אל תמרודו' אל תשתמשו בענוה כדי למרוד בו 'תברך, שלא יאמר אדם: לי מותר להיות בחברת אינשי דלא מעלי כי איני טוב מהם, וכדומה.

כוונת נטילת ידיים לסעודה

היה זה במוצאי שבת פרשת פנחס, אור ליום ט"ו תמוז תק"ג. בטבריה עמד הגאון הישיש רבי חיים אבולעפיה בתפילת ערבית ולפתע התעלף וכל המאמצים לעוררו עלו בתוהו.

דאגה רבה לשלומו של הרב הישיש מילאה את לב המתפללים, אבל לאחר מחצית השעה התעורר הצדיק המופלא מעצמו. בקול רועד סיפר כי בירושלים נפטר זה עתה רבינו ה'אור החיים' הקדוש וכי הוא ליווהו עד לשערי גן העדן.

כמה שעות לאחר מכן, במעוז 'בבד' הרחוקה, התחולל דבר מופלא. שם עדיין לא שקעה החמה ורבינו אור שבעת הימים הבעל שם טוב הקדוש זיע"א ניגש ליטול ידיו לסעודה שלישית. לפתע נעמד כמסומר למקומו ושקע בהרהורים משך שעה ארוכה. משנטל ידיו הסב לסעודה.

כירך ואז אמר קצרות: כבה נר המעריב. סתם ולא פירש. כיון שכמעט ולא היה מדבר בשבת לא שאלוהו התלמידים למה כוונתו. אחר כך, אחרי ההבדלה אמר הבעל שם טוב לתלמידיו: בארץ ישראל הלך לעולמו רבי חיים בן עטר שבא מארצות המערב ולכן אמרתי שכבה הנר המעריב.

שאל אחד התלמידים: ומנין זאת לרבינו? נענה הבעש"ט ואמר: ישנה כוונה אחת בנטילת ידיים שאין מגלים אותה משמים אלא לאחד בכל דור. עד עתה הייתה הכוונה מסורה בידי של אותו צדיק, והיום כשעמדתי ליטול ידיי נגלה לי רוז זה ומכאן ידעתי כי כבר איבד עולמנו את הצדיק הזה.

על הפסוקים (במדבר טו יט-כ): 'והיה באכלכם מלחם הארץ תרימו תרומה לה'. ראשית עריסותיכם חלה תרימו תרומה כתרומת גורן כן תרימו אותה; מפרש רבינו האביר 'עקב' זיע"א שיש כאן רמז על כוונת האכילה, שתחילתם בכוונות נטילת ידיים.

ואלו דבריו בספרו 'פתוחי חותם': אפשר לרמוז על ענין כוונת האכילה, כמו

שכתב רבנו הא"ר ז"ל (שער המצוות פרשת עקב) דבר גדול הוא. תחילה צריך לכוון בנטילת ידיים שלוש ידות: יד הגדולה, יד החזקה, יד הרמה, ושלוש ידות עוליים מ"ב...

'ראשית עריסותיכם חלה תרימו תרומה', כאן בא לרמוז על הנטילה שצריך לכוון בה שלוש ידות שהם גימטריא מ"ב.

וזהו 'ראשית עריסותיכם' דהיינו, קודם אכילתכם בעיסתכם, תחילה תעשו נטילה ותכוונו שלש ידות שהם גימטריא מ"ב, ועם הכולל הוא גימטריא 'חלה'. ו'חלה' במלוי כזה: ח"ת' למ"ד ה"א עם הכולל גימטריא 'נטילת'.

חברת שומרי שבת

רבות הזהיר הגאון רבנו ישראל מאיר הכהן זי"ע בעל 'חפץ חיים' על החובה למנות בכל קהילה מישראל חבורה שתפקידה לסובב בחוצות בחצות יום השישי ולהזהיר את בעלי החנויות לסגור את תריסיהם ולהקניע עצמם לכניסת השבת.

בכך זוכים המזוהים להשפיע גם על זולתם לשמור את השבת כראוי, שכאמור זהו חלק ממצות יום השבת, לדאוג שלא תחולל השבת גם על ידי אחרים.

בספרו 'שם עולם' (ח"א פרק ו) הפליג בזכותם של אותם אנשים שנמנו על חברות 'מוהירי שבת', ומסובבים ברחובות ובשוקים ערב שבת לפני חשכה להזהיר את בעלי החנויות ובתי המרחצאות על השקיעה הקרבה, ולהתריע על שעת הדלקת הנרות.

עליהם אמר הכתוב 'ומצדיקי הרבים ככוכבים לעולם ועד', ובודאי זכות שבת תעמוד ליעינם לעתיד לבא להגן עליהם מכל רע ולזכות לחזות בנועם ה'!

וכמה צריכים לשמוח אותם האנשים שזוכים לעסוק בענין קדוש כזה, ומה נכון הוא שיתקבצו תמיד לטכס עצה איך להתנהג שלא ירפו ידיהם מזה, כי בעוונותינו הרבים גדול כח היצר בזה, וטוב שיעשו חיזוק למצוה זו, כתב.

'חפץ חיים' עצמו אף הוא יסד בעירו 'חברת שומרי שבת', ובה היו הולכים המתנדבים בזוגות לעורר את בעלי החנויות לסגור עסקיהם.

גם הרב שניאור זלמן זליגסון ז"ל, שהיה ממיסדי ישיבת 'תומכי תמימים' בוילנא ונודע בצדקותו, השתתף במצוה זו. מסופר, שפעם התאונן בפניו ר' שניאור זלמן כי לא מצא אף אחד שילך איתו למצוה זו, ועליו ללכת יחידי.

ענה לו 'חפץ חיים': "השבת נקראת מתנה, כמו שאמרו (שבת י). 'מתנה טובה יש לי בבית גזוי ושבת שמה'.

המקבל מתנה או העוסק במסחר יודע שכל שמספר השותפים מצומצם, כך טוב יותר..."

ומפורסמים הדברים שכתב בספרו 'משנה ברורה' (סי' רנו סק"ב) כי אלו המתחזקים תמיד במצוה זו, יזכו עבור זה לבנים גדולי ישראל.

כמו כן מסופר אודות הרב הקדוש רבי אהרן מנחם מנדל מראדזימין זי"ע, שהתפרסם בדאגתו להעמדת הדת על תלה, ובין פעולותיו יסד בפולין את 'חברת שומרי שבת והדת', שמתפקידה היה לעבור בכל ערב שבת ולרזו את בעלי

החנויות לסגור את עסקיהם לפני זמן הדלקת הנרות.

הרבי שראה במחאה זו חיוב גמור, היה מכתת רגליו בעצמו בכל ערב שבת, כאחד מבני החבורה, ומזרו את הרבים על שמירת השבת שבזכותה עתידין ישראל להגאל.

באותם ימים, שאחרי מלחמת העולם הראשונה, התרבו פורצי גדר ומחללי הדת, והוא היה עומד בכל עוז ותעצומות נגדם, ולפעמים אף הראה ברבים את גודל הקפדתו בנושא זה.

מסופר, שפעם אחת כשהלך בורשה ברחוב העיר בערב שבת עם חשיכה וראה כמה חנויות פתוחות, ביקש מבעליהן לסגור מיד, ואכן כולם סגרו את החנויות. חוץ מאחד שהתעקש להשאירה פתוחה. לא עבר זמן רב, והלה מת בפתע פתאום, רחמנא ליצלן.

מאז כשהיו בעלי החנויות רואים אותו צועד ברחוב העיר, היו מיד סוגרים חנויותיהם מרוב פחדם מהוד קדושתו. בעיתוני התקופה התפרסם, כי מיד כאשר הגיע להתגורר בעיר נאשלקס וקיבל על עצמו את עול הרבנות, דאג ראשית כל לשמירת השבת.

בדיווח ראשוני מפעילותו, מסופר שאסר על כל יהודי שמסתפר במספרות של יהודים המחללים שבת בפרהסיה להכנס לבית הכנסת שלו, וכי מיד עם הישמע איסור זה, קיבלו על עצמם חלק מבעלי המספרות לשמור על קדושת יום השבת.

בידיעה נוספת, שהתפרסמה לאחר כשבע ימים, רואים אנו שחפץ ה' בידו הצליח וכל בעלי המספרות ברחבי העיר נאשלקס קיבלו על עצמם לסגור את חנויותיהם ביום שבת קדשנו.

כמו כן היה מזרו את הרבים להזהר מאד מחילוני שבת וגודל החטא בזה, ואף תבע מבני העיר לחזק ידי שומרי שבת ולהשתדל לקנות דוקא מהם, ולא ממחללי שבת חלילה, שבוה מחזקים ידי עוברי עבירה.

ראה למנהג זה, הביא הרב הקדוש רבי אברהם מרדכי מגור זי"ע בעל 'אמרי אמת' מן הפסוק: (במדבר טו לב) 'ויהיו בני ישראל במדבר וימצאו איש מקושש עצים ביום השבת', עליו אמרו חכמינו ז"ל בספרי (פי' קג), שמנה משה שומרים שלא תחלל השבת והם שמצאו אותו מקושש, ומכאן ראה שחברת שומרי שבת נהוגה מימות משה רבנו.

לאור דבריו הוסיף הגאון החסיד רבי שמאי יגזבורג שזכה לשמור בקודש, לרמוז בדברי חכמינו 'זכור ושמור בדבור אחד נאמר' (ר"ה כז), שהוא אזהרה ליסד חברת שומרי שבת, שיזכירו לשמור את השבת.

יש להסמיך לזה את דברי רבינו האור החיים הקדוש (שמות לא טו): 'ושמרו בני ישראל את השבת'. עוד ירצה שצריך לשמור את השבת לכל יהיה בו דבר חול בין ממנו בין מהזולת.

ולא יאמר אדם די לי במה שנשמור עצמו מחללו ואם יתחלל מהזולת מה בכך, אלא צריך שיהיה שומר אותו לכל יתחלל כמו ששומר גנו ופרדסו!

על ציצית הכנה

בתפילה אותה נוהגים לומר לפני עטיפת הטלית, מבקשים: 'ועל ידי מצות ציצית תנצל נפשי ורוחי ונשמתי ותפילתי מן החיצונים, והטלית יפוש כנפיו עליהם ויצילם, כנשר יעיר קינו על גזוליו ירחף.'

למה הכוונה 'יפוש כנפיו'?

אמנם, בלשון הכתוב במצות הציצית נאמר (במדבר טו לח) 'על כנפי בגדיהם, אך פסוק זה גופו יש להבין, מדוע נכתב קצה הציצית בלשון 'כנף' ולא 'קצה' כפי שנכתב ביריעות המשכן.

על מנת להבין, נקדים את המעשה המפורסם המובא במסכת שבת (ט.ט.), על אלישע בעל כנפים:

פעם גזרה מלכות רומי הרשעה גזרה על ישראל, שאסור להניח תפלין.

וכדרכם, הוסיפו עונש אכזרי על מי שיתפס מניח תפלין - ינקרו את מוחו...

יהודי אחד היה, ושמו אלישע, שלא התחשב בגזרה, ובמסירות נפש הניח את התפלין, ויצא אל השוק. הבחין בו אחד הקלגסים הרומאים, והחל לרדוף אחריו.

נס אלישע מפניו, וכאשר ראה שאינו יכול לברוח, פסק מריצתו, חפץ את התפלין מראשו, והטמינו בין כפפי ידיו.

שאל הרומאי: "מה בידך?" ואלישע ענה: "כנפי יונה".

פקד עליו החייל לתפוח את ידיו, ולמרבה הנס, הפכו התפלין לכנפי יונה...

ומאו, היו מכנים אותו 'אלישע בעל כנפים', לזכר הנס שנעשה לו.

מדוע עלה במוחו של אלישע לומר שכנפי יונה בידיו?

מפני שכנסת ישראל נמשלה ליונה - כש שכנפי היונה הן המגינות עליה, כך המצוות שמקיימים ישראל הם המגינות עליהם.

ממעשה זה למדנו, שישראל נמשלו ליונה, והמצוות לכנפים.

הטלית יפוש כנפיו עליהם ויצילם

פעם, הודמן הרב הקדוש רבי פנחס מקוריץ זיע"א לעיר אוסטראה, בה התגורר שם גם הרב הקדוש רבי יעקב יוסף מאוסטראה המכונה 'רב ייב'.

באותה עת, נפטר בעיר חיט אחד שהיה ידוע כקל שבקלים, פוחח ופורק עול, וכנהוג, סובב השמש מבית לבית ובידו קופת הצדקה המקוקשת, והכריז על הלוית המת.

כאשר עבר השמש בסמוך לבית בו התאספו רבי פנחס, שאל מי הוא הנפטר. ענה השמש בבת-שחוק, כי הוא חיט שהיה ידוע לשמצה בתנהגותו והוסיף לומר 'ברוך המקום שהרגו'.

לתדהמתו, אמר הצדיק כי רצונו להשתתף בהלויה: "כאשר תצא ההלויה לדרכה תקרא לי בבקשה". השמועה עברה בעיר, והכל פערו פיהם בתדהמה.

כולם ידעו על מנהגו של הרב הקדוש מקוריץ שמעולם לא יצא להלוית המת, והנה דוקא כעת בהלוית רשע זה, חורג הוא מהקפדתו ובא ללוות את המת!?

המשך השמש סביבו עמ קופת הצדקה, וכאשר הגיע לבית רבי ייב, סיפר לו על הודעתו החריגה של רבי פנחס מקוריץ.

"אם כך", אמר רב ייב: "אבוא גם אני להשתתף בהלויה".

כשראו אנשי העיר את שני הצדיקים הולכים להלויה, יצאו גם הם ללוות את המת, ומי רואה אותם יוצאים ואינו יוצא!?

לפליאת כולם, כאשר התקרבה הלויה לכוון בית הקברות, נטל הרב הקדוש

מקוריץ את מקלו וצעד לפני המטה, עד מקום הקבר.

בשובם מבית העלמין, שאל רבי ייב את רבי פנחס, מהו סיפורו של חיט זה, ומדוע זכה לכבוד הגדול הזה?

במקום תשובה סיפר לו רבי פנחס מעשה שארע עמו:

"בשבע עשר שעות לילה, באו אלי בלוחי מצוה שעסקו בהכנסת כלה.

וספרו לי כי היום היתה אמורה להתקיים חתונה, אך החופה התעכבה עד עתה, מפני שהובטחה לו לחתן טלית חדשה

ליום נישואיו, אך ידם של הורי הכלה לא השיגו כדי מחירה.

ביתי ריקם היה מממון, ופרוטו לא נותרה עימי, ולא ידעתי מה אעשה.

יצאתי אל הרחוב, וראיתי שבבית החייט הנר דולק, דפקתי על דלת ביתו, וספרתי לו על הכלה העלובה המצפה לחופתה

שעות רבות בשל הטלית שאיננה. הוציא החייט מארגנו מחצית הרובל, ונתן לי כנדבה, ואני הודיתי לו על תרומתו ויצאתי את ביתו, בדרכי לחפש

בתים נוספים בהם עדין דולק האור. לפתע, יוצא החייט מהבית ודולק בעקבותי: "רבי! אם אתן לכם את כל

הסכום הדרוש עבור הטלית - תבטיחו לי עולם הבא?"

עניתי לו בחיוב: "הלא אומרים אנו 'אלו דברים שאדם אוכל פרותיהם בעולם הזה והקרן קימת לו לעולם הבא' - הכנסת כלה!"

כשמוע החייט את הדברים, הוציא מכיסו ארבעה-עשר רובל כסף - מחירה של טלית חדשה, ונתן לי.

ובזכותו, יכולנו לגשת לחופה באותו היום, כאשר שמעתי שנפטר החייט,

יצאתי להלויה - שכן רציתי לראות מה נעשה בידו, וראיתי שהיה החייט מונח מעוטף בטלית המצוה שאותה תרם

לצדקה, וכל מלאכי החבלה וכוחות הטומאה שסבבוהו לא יכלו להתקרב אליו מעצם המצוה שהגנה ושמרה עליו שלא יאונה לו כל רע".

שנים אהיון בטלית

מעשה אחר בטלית של מצוה, ארע בחצרו של החוזה יהודה מלובלין ז"ע.

בעת שכמה מחסידי הרבי שבאו מעירם אל הצדיק, הגישו לפניו את פתקאותיהם.

קרא החוזה את הפתקאות אולם התעכב במיוחד על אחת מהן.

"קיימתי זה מאיר וזרח הוא בכל העולמות!!" קרא הצדיק, וביקש לדעת מי הוא בעל הפתקה. הציצו החסידים על הפיתקה, ונתגמגמו במבוכה.

היתה זו הפתקה שכתב העגלון שהסיע אותם ללובלין, ובעת להזכיר את שמו

אצל הצדיק לטובה ולברכה...

"איש פשוט הוא זה, עגלון עם הארץ שאינו יודע מחייו". ניסו להסביר.

אך החוזה הקדוש שענינו צופיות היו מסוף העולם ועד סופו, ידע את אשר הוא דובר: "פתקה זו מאירה וזורחת..."

חזר על דבריו.

יצאו החסידים ומיהרו לחפש אחרי העגלון באכסניה, אך מנת להציל מפיו

פישורו של דבר, אך בהגיעם גילו כי האיש נעלם. איש לא ידע היכן הוא, ומה מעשיו, ובלית ברירה, נואשו החסידים מלגלות

את פתרון התעלומה.

בשעה מאוחרת אחר חצות, כאשר הכל פרשו לשנת הליל, הופיע לפתע העגלון באכסניה. חברו עליו כולם, וחקרוהו

להיכן נעלם ומה מעשיו.

תפילה

פנינים וערגליות בעניני עבודה שבלב זו תפילה

בעליית הגג. טיפסתי סולם, ולהפתעתי ראיתי את רבי דוד מתפלל מעונש בתפילין, אך ללא טלית, כשראשו מכוסה בסוודר.

הסביר לי רבי דוד שטליתו נפסלה ואין בידו מעות לתקנה. על כן מסתפק הוא בטלית-קטן שעליו לצאת ידי חובת מצות ציצית, ואילו את ענין 'הכון לקראת

אלהיך ישראל' מקיים הוא בסוודר שעל ראשו.

בשמעתי זאת, נטלתי את כל הממון שייעדתי לצרכי נסיעתי, וקניתי לרבי דוד טלית חדשה ונאה.

אך, מאחר שלא נותר בידי ממון להמשיך בדרך, לא יכולתי להספיק לבוא ללובלין לקראת שבת קדש. ומוכרח הייתי ללכת

רגלי עד שהגעתי הלום כעת..."

או-או הבינו החסידים מדוע קשר הצדיק הקדוש בין העגלון לחסיד ר' ליפמן, ולמה

כינו שפתותיו במללו 'הטלית יפוש כנפיו עליהם'.

שניהם הזילו את שארית כספם לדבר מצוה עבור טלית נאה של מצוה, להחיות

נפש צדיק ולהרנין לב כלה יתומה, והרבי הקדוש שצפה וראה זאת בעיני קדשו, דאג להזכיר זאת מעל גבי שלחנו.

ועל ידי ממונת ציצית תנצל נפשי

והרי מעשה מרטיט על מעלת המצוה: מנהג חסידים ואנשי מעשה בחוץ לארץ, להטמן לאחר אריכות ימיהם בטלית בה

התפללו בחייהם. כך ביקש גם החסיד המופלג ר' יוסף ברץ

מדאראבאן, מחשובי חסיד שטנשטן, לפני פטירתו, שיקברו אותו בטליתו.

אלא, שבבוא יומו, התברר שהטלית נעולה היתה בביתו שנחתם ונסגר על ידי

השלטונות מסיבה כל-שהיא.

רצו אנשי החברה-קדישא לקברו בטלית אחרת, אך חתנו ר' אברהם פרסטיג,

מראשי הקהל בטשורטקוב, התעקש שלא לוותר על קיומה של הצוואה, עד ששלשלו

נער אל תוך הבית, שהוציא את הטלית לעטוף בה א גופו של הנפטר.

כשנשאל ר' אברהם לפרש עקשנותו, ומדוע היה כה חשוב לו לקבור את חמיו

דוקא עם טליתו, סיפר את העובדה המפליאה הבאה:

יהודי מהעיר קייב צויה לפני פטירתו לקברו בטלית מצויצית חדשה, אותה הכין

במיוחד לצורך-כך.

ואכן, לאחר פטירתו ביקש בנו לקיים דברי המת, הוציא את הטלית מהמגירה והניחה

על השלחן סמוך לדלת כדי לתת אותה לאנשי החברה קדישא שיבואו לקיים

מצות טהרה ועטיפת הנפטר בתכריכין, ויעטפוהו בטלית זו.

בינתים, כאשר המתינו לעריכת הלויה, היה בין הבאים בחור אחד שפתח בשיחה

עם הבן האונן, וסיפר לפי תומו, כי בעוד מספר ימים הוא עומד לישא כלה עניה

מרודה וחסרת כל, ואף על הטלית יתר לה, אלא שכעת אין בידו ממון לקנות

טלית למצוה.

משמע הבן האונן את הדבר, הבין שמצוה גדולה נתגלגלה לפניו:

אם יקברו את אביו בטלית ישנה, ויתנו

ברעבנות ובלעוהו בחפזון, ניגש אותו בקצב לדלי הגדול, בדק אותו תחילה, ולאחר שנטל ידיו ונגבם במתינות, ברך בדבקות 'על נטילת ידים'.

כששב למקומו, נטל לידיו פרוסה מהלחם המונח על השלחן ועמד לברך עליה, אך לאחר שאחז בה הניחה מידו, הוציא מאמתחתו פת קיבר וסעד בה את ליבו.

רבי מאיר הבין מיד שדברים בגו. הוא קם ממקומו ומיהר אל המטבח, שם עסקה היתה אשת הפונדקאי במלאכתה. "האוכל לשאלו דבר מה? ברצוני לדעת האם הופרשה חלה מהעיסה", ברר בעדינות. "אבוי!" הזדעקה האשה.

"כיצד יכולתי לשכוח?! מי יודע כמה יהודים הכשלת!..." ספקה כפיה בצער.

רבי מאיר לא היה זקוק ליותר מכך. הוא מיהר ויצא מהמטבח. סוף סוף יזכה לדבק באחד הצדיקים הנסתרים.

אך להפתעתו, האיש נעלם... חיפש רבי מאיר בכל החדרים, עלה וירד, בדק ופשפש ואף לחצר האחורית יצא, אך ההלך נעלם לחלוטין.

שב אל הפונדק והתיישב לצד חבורת הקבצנים. בסנין לדלות מפיהם פרטים על הצדיק, כבדם במעט יין-שרף וחילק לכל אחד מטבע הגונה.

כטוב לבם, פנה אליהם ודלה מפיהם מידע על ההלך המסתורי שנספח לחבורתם.

"אדם מוזר הוא זה, ואינו מן הישוב. כלפי חוץ נוהג הוא כמונו ואף הוא נודד בין הכפרים והיערות, אך מעשיו שונים ומשונים ביותר", התברר שהקבצן נוהג להתבודד רבות במעבה היער, ולבלות את זמנו במקומות עלומים.

"פעם", סיפרו לו, "באחד מימי החורף, כאשר עברנו בסמוך לנהר קפוא, קפץ אל הקרח עם את בידו, וביגיעה רבה קדח לו חור במעטה הקרח וטבל המים, אחר השתחל וירד מבעד לחור, ושב עצמו במי הנהר הקרים".

"עוד מעשיו רבות מוזרות יש", סיימו, "גם כעת מן הסתם נעלם לו בין עצי היער הסמוך..."

ליותר מזה לא היה רבי מאיר זקוק. בתוך רגע נעלם הוא והוא המפונדק, כשהוא מותיר אחריו את מבטיהם המופתעים של הקבצנים.

בתום חיפוש קצרצר גילה רבי מאיר את מבוקשו. המחזה נראה היה כלקוח מגן העדן. בטבורו של היער המלבלב עמד ההלך שקוע בתפילה לוהטת, ופניו בווערות כאחד משרפי מעלה.

שעה ארוכה המתין רבי מאיר ביראת כבוד, עד שסיים הצדיק את תפילתו ושם לב לנוכחותו של רבי מאיר.

"רבי", ניגש בדחילו, "הואיל וזכית לראות פניו, יברכני נא". הביט הצדיק ברבי מאיר, ולאחר מחשבה נקב בסכום כסף נכבד לו היה זקוק לצדקה.

"אם תתן סכום זה - אברכך", אמר. לא איש כרבי מאיר יחשוב על ממונו. במהירות שלף את צרור כספו, ובידים רוועות מנה לידו הצדיק הנסתר את הסכום במלואו.

בתמורה אכן זכה לברכה מהצדיק המופלא, ברכה אותה נצר בזכרונו בחרדת קודש. מרוגש ונסער מזכיותו שב רבי מאיר לביתו ומיהר לכוון צעדיו לכובציה, שם התגורר רבו הותיק, רבי מרדכי, שבעת היא עדיין הסתופף בצילו של הצדיק הקדוש רבי שלמה מקולת'ן ז"ע.

כששה באזני רבו על אודות הצדיק הנסתר בו זכה לפגוש ואף להתברך מפיו, תמה רבי מרדכי:

"האיתני יודע מי הוא צדיק זה? הרי זה רבי

לייב שרה'ס!"

בזקוקה העיגול מנחה

חלפו שנים, ובאחת הפעמים שנסע רבי מאיר בדרך, נקלע למלכות מסוכנת של שודדי דרכים.

השודדים, שהכירו את רבי מאיר וידעו שנושא הוא עימו סחורה יקרת-ערך וכסף רב במזומן, הסתתרו בצד דרך בין עצי היער הרחבים, וכאשר חלפה העגלה הסתערו עליה.

מרכושו נואש רבי מאיר מיד - דרך שוממה היתה זו, ומעטים מאד החולפים בה. כך, כל עוד נשפו בו, החל להמלט מהמקום, שמח שנפשו נשארה לו לשלל, כשממרחק נשמע קול שקשוק אופנים.

עוד בטרם הספיקו השודדים להתכונן, הגיחה מעוקל הדרך שיירה של כרכרות סוחר כבודות, מלוות בשומרים חמושים.

קרב קצר ורצחני ניטש בדרך השוממה, כשבסיומו היו מוטלים רוב השודדים מתים. כל רכוש - ממנו נואש, נותר בשלמותו, והוא יצא מהמאורע המסוכן שלם בגופו ובממונו.

לפני שהמשיכו הדרך היתה מתוחה עליך. אלא מאיר עד מה גלו היה הנס הפלאי שנעשה עמו.

"לא היה בתכניתנו כלל לעבור בדרך שוממה זו.

מעולם איננו נוסעים דרכה, אולם היום חשנו כמיין כח עליון המצוה עלינו לנסוע מכאן. כעת יודעים אנו מדוע..."

משם, טיהר רבי מאיר את העגלה ונסע ללכוביץ' - אל הרבי הקדוש.

"דע לך", אמר לו הצדיק, עוד טרם שפצה את פיו, "שמידת הדין היתה מתוחה עליך. אלא שזכות אותה צדקה שנתת לרבי לייב שרה'ס עמדה לך והצילה אותך..."

אכול בשמחה לחמך

את שלשת החלקים של סיפורו המפעים של החסיד רבי מאיר, ניתן להסביר על פי דברי הרב הקדוש רבי יהודה אריה לייב מגור ז"ע שביאר בספרו 'שפת אמת' (פר' שלח תרנ"ב ד"ה במדרש) את הפסוק (קהל ט ז) 'לך אכול בשמחה לחמך ושתה בלב טוב יינך כי כבר רצה האלקים את מעשיך', עליו דרשו חכמינו ז"ל (ב"ר ז"ב), כי הוא רומז לשתי המצוות שיש בפרשת שלח - הפרשת חלה ומצות הנסכים בקרבנות:

'אכול בשמחה לחמך' - זו פרשת חלה, ושתה בלב טוב יינך' - זו פרשת נסכים.

וכתב השפת אמת', כי בשעה שאדם מפרש מרכושו חלק לגבוה, אם בהפרשת חלה ואם בנסכים, הרי שהחלק הנותר לו הופך להיות שלו, הלחם הוא לחמו והיין יינך, והרי הוא כעשיר השמח בחלקו.

ועל כן אומר הכתוב 'לך אכול בשמחה לחמך', כי מאחר שהפריש את החלה והנסכים, הרי שהנותר לו הוא 'לחמך' ויינך, ויש לו לשמוח בחלקו, לאכול בשמחה ולשתות בלב טוב.

וזהו הסברם של שלשת החלקים. על ידי הזהירות במצות חלה, שזכה רבי מאיר להינצל מאיסור אכילת עיסה שלא הופרשה ממנה חלה, זכה גם למצוה אחרת - לתת צדקה כשרה לצדיק נשגב כרבי לייב שרה'ס.

בשתי מצוות אלו - הפרשת חלה וצדקה, מפרשי האדם את חלקו של הבורא, ועל ידי כך הופך הנותר להיות שלו - כדברי השפת אמת'.

וממילא, הפך ממונו של רבי מאיר להיות שלו, וכך זכה שתגן מצות הצדקה על ממונו שניצל מהשוד.

שומר נפשוהו חסידיו

עוון אכילת חלה שלא הופרשה חמור

הוא מאוד, ומעשים רבים שארעו הרי הם כמאשרים את דברי רבותינו בעלי התוספות (גיטין ז), שאמרו כי באיסורי אכילה אין הקדוש ברוך הוא מביא תקלה על ידיהן של צדיקים, כפי שנלמד מהסיפור הבא:

יסורים קשים ומרים עברו על הרב הקדוש רבי שלמה מבאבוב ז"ע בשנות הזעם, הוא הגבר ראה עני בשבט עברתו.

משפחתו ובית אביו, בראשות אביו הרב הקדוש רבי בן ציון מבאבוב הי"ד, נרצחו באכזריות, ורוב חסידיו הושמדו בחבר הצורך. ברוב רחמי הבורא, הותר שריד ופליט לבית באבוב, הלא הוא הרב הקדוש רבי שלמה שקומם את חצר הקודש המפוארה כבתחילה בארצות הברית.

דרך חתחתים לא פשוטה עשה רבי שלמה בשנים אלו ולאחריהן עד שהגיע לחוף מבטחים, אך בכל מקום בו הציג כף רגלו, לא יתרו מעולם אף על מנהג קל של אבותיו, כל שכן על סעיף קטן בשלחן ערוך.

את אחת מתחנות חייו עשה הרבי בעיר בארי שבאיטליה. קהילה יהודית מסודרת לא היתה קיימת בעיר, והפליטים ששהו בה אכלו פת פלטר, המותרת לכתחילה במקום שלא ניתן להשיג פת ישראל (ש"ע י"ד סי' ק"ב ס"ב).

היו שהמירו על עצמם לזרוק קיסם אל תוך התנור, ובכך נעשית הפת פת ישראל (י"ד שם ס"ט), אולם הרבי מבאבוב טרם בתוקף לנגוע בפת זו.

לכבוד השבת ניסו מעריצי הרבי להשיג בעבורו מעט קמח ולאפות חלות, עליהן יוכל הרבי לבצוץ.

כך נמשך הדבר במשך כל שהותו של הרבי במקום.

באחת השבתות, לאחר שנטל הרבי מבאבוב את ידיו, ראו המקורבים כי הוא מפשפש אחור לחם, ומשמצא, ברך עליו ברכת 'מוציא' ואכל מעט.

תמהו האנשים מאד: הן הרבי הקפיד כל כך שלא לאכול מפת זו, ועתה כאשר לפניו מנוחת על השלחן שתי חלות כשרות למהדרין שנאפו במיוחד עבורו, אין הוא בוצע עליהן?

פנה ר' משה דוד מנדלבוים, ממקורבי הרבי, למי שאפה את החלות, ושאלו האם זכר למשמע השאלה תפס האיש את ראשו בשתי ידיו: "אוי ואבוי! שכחתי! ארוץ מיד להודיע לרבי על כך..."

כך מסופר גם על הרב הקדוש רבי ישראל דב בער מווילעדניק ז"ע בעל 'שארית ישראל', שפעם נמנע מלאכול במשך שלושה ימים רצופים, וחששו החסידים מאוד לבריאותו, עד שהביא אחד מהם לחמניה, וביקש מן הרבי שיטעם ממנה.

הרבי קרב את הלחמניה לפניו הקדושות והריח בה, ואז שאל: "הפרישו חלה?" לא ידעו החסידים, והלכו אל הרבנית לשאול אותה. אולם הרבנית לא היתה במקום, כיון שיצאה מהבית להשתתף בשמחת נישואין.

רצו החסידים לבית המשתה לשאול את הרבנית אם הפרישה חלה. ענתה הרבנית: "אני לא הפרשתי, כי הממונה על האפיה היא המשרתת בביתנו, והיא הרגיילה להפריש".

הלכו להם החסידים אל המשרתת, ושאלו את פי הנערה האם הפרישה, אולם היא ענתה: "סמכתי על הרבנית שתפריש חלה, ואני לא הפרשתי!"

כך נתברר שאכן לא הופרשה חלה כלל, והקדוש ברוך הוא שמר רגלי חסידיו מלאכול מאכל שאינו כשר חלילה.

תפילה

המשך מעמוד ג'

את הטלית החדשה שהכין לו להכנסת כלה, יחידה זה עילוי נשמה גדול בעבור אביו.

העניק הבן את הטלית לחתן, תוך שהוא אומר "לעילוי נשמת אבי מורי פלוני בן פלוני", ובמקומו, נתן לאנשי החברה קדישא את הטלית הישנה בה היה אביו מתעטף מדי יום.

כאשר ראו אנשי 'חברה-קדישא' את מעשהו עודדו אותו ואמרו לו כי צדק במעשהו, ומלבד זאת, ישנה עדיפות לקבור את הנפטר בטלית ישנה שבה התפלל, על מנת שזכות התפילות שהתפלל בה, תעמוד לימינו בעת הדין.

ויהי ככלות השבעה, חלם הבן שאביו בא אליו בחלומו, וזעם עליו שלא ציית להוראתו, ולא קבר אותו בטלית החדשה שהכין. אמר הבן לנפשו: "הן רק חלום הוא זה - 'חלומות השוא ידברו' (זכריה י ב).

אלא שבעבור זמן קצר נפל הבן למשכב עד שנעשה חולה אנוש וסופו התקרב.

שכב הבן על מטת-חליו, ולפתע חש כאילו נשמתו ניטלת ממנו ועולה לבית דין של מעלה, ושם דנים אותו על כל מעשיו.

שם - בבית דין של מעלה עמד אביו וטען לחובתו שלא קיים את דברי המת ועבר על מצות כיבוד אב, ועתה, כאשר האב מונח בקברו מעוטף בטלית אחרת, הרי זה בגדר 'מעוות שלא יוכל לתקון' לעולם.

נותר הבן כמשתוק, ולא היה מענה בפיו להשיב לטענות אביו. לפתע הגיע יהודי נשוא פנים אותו לא הכיר, והתייצב לטעון בעבורו:

"הן הטלית החדשה נתנה לחתן לקראת יום חופתו" פתח הצדיק: "ובזוהי טובה עצומה היא לנפטר ומעלה את נשמתו מאד!"

במצוה זו קיים הבן כיבוד אב יותר ממה שרצה האב בעצמו. ועל כן, יש להטות דינו לטובה שישו בתיך ומיד אל בין החיים!"

סיים הצדיק את דברו, ואכן, שמעו הדיינים בבית דין של מעלה לדברי אותה דמות ופסקו את גור דינו לטובה.

תף ומיד הרגיש הבן כיצד נשמתו שבה לגופו, ומיד לאחר מכן התעורר מתרדמתו, ובתוך כמה ימים קם ממטתו כאחד האדם בבריאות איתנה.

מספר שנים לאחר מכן, הזדמן יהודי זה, לחצר קדשו של הרב הקדוש רבי מרדכי פייביש מהוסיאטין זיע"א - בנו של הסבא-קדישא מרוז'ין, ויש גורסים שהיה זה אצל בן אחיו הרב הקדוש רבי יצחק מבוהוש זיע"א,

וכאשר אך דרכו רגליו על מפתן הדלת, נפל תחתיו מתעלף...

לאחר שהתעורר מעלפנו סיפר היהודי לסובביו, כי כאשר נכנס ראה לפתע את אותה דמות של שלימדה עליו זכות בבית הדין של מעלה...

